

Bilaga 3.5 Manual som stöd vid riskanalys och bedömning av egenvård

Att beakta vid riskanalys i samband med bedömning av egenvård

Den som gör bedömningen ska analysera om det finns några risker med att hälso- och sjukvårdsåtgärden bedöms som egenvård. Följande frågeställningar kan ge stöd i bedömningen:

Finns tillräcklig information om personen:

- Historik, kontaktorsak, tidigare insatser, personens önskemål. Ja Nej
- Finns det behov av ytterligare information? I så fall vad? Ja Nej
- Aktuella behov, personens förmåga samt eventuella risker. Ja Nej

Att ta ställning till:

- Behöver patienten hjälp med utförande av sin egenvård? Ja Nej
- Finns risk att personen kan drabbas av vårdskador vid utförandet? Ja Nej
- Vad händer om insatsen uteblir eller blir försenad?
- Har den enskilde insikt och förväntas hen medverka till åtgärden?

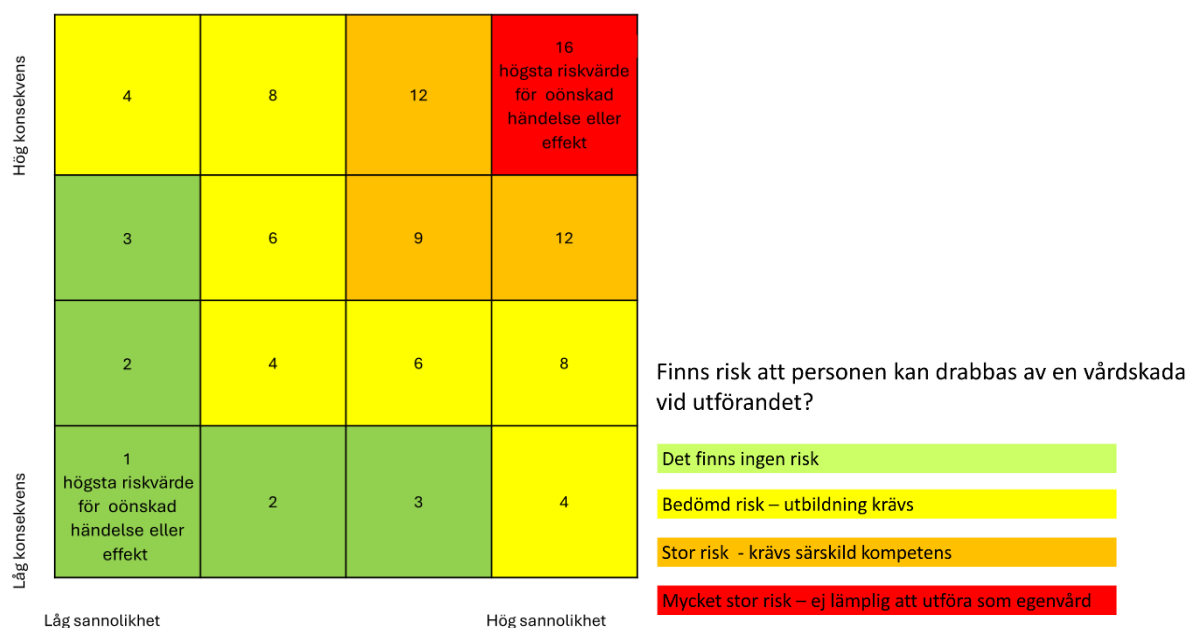
Om analys visar eventuell risk:

- ✓ Identifiera och värdera väsentliga risker som behöver hanteras
- ✓ Synliggöra medvetenhet om eventuella risker som finns som redan har hanterats
- ✓ Synliggöra medvetenhet om risker som finns men är svåra att hantera
- ✓ Föreslå åtgärder i förebyggande syfte

Riskmatris

Riskmatrisens syfte är att tydliggöra riskvärdets relevans och relation. Värdet är en sammanvägning av sannolikhet och konsekvens som visar den totala risken för en oönskad händelse och anger riskens storlek i relation till andra identifierade risker.

Hur risken ska hanteras beror på de specifika förutsättningarna och kan därför inte direkt sammankopplat till ett visst riskvärde. Riskvärdet indikerar relevansen och relationen i förhållande till andra risker och utgör därmed ett stöd vid bedömning.

Att beakta i planeringen innan stöd i egenvård kan tillämpas

Bedömning, planering, samverkan och uppföljning betraktas som en hälso- och sjukvårdsinsats och ska dokumenteras i patientens journal. Dokumentationen ska innehålla de uppgifter som behövs för en god och säker vård för patienten, och väsentliga uppgifter om genomförda åtgärder.

Att ta ställning till vid planering av egenvård

- Planering av egenvård sker alltid med patient och vid behov närstående/företrädare och när det gäller barn med vårdnadshavare.
- När stöd i egenvård ges av profession i sin yrkesutövning (skolverksamhet, LSS, socialtjänst) sker samplanering med utförande enhet. Vilka ska kontaktas?
- Har de som ger stöd/utför egenvården rätt kompetens och förutsättningar att utföra åtgärden tryggt och patientsäker?
- Kan åtgärden anpassas för att underlätta utförandet av egenvård? På vilket sätt?
- Kan behovet tillgodoses genom instruktioner och utbildning till den enskilde, vårdnadshavare eller någon annan yrkesutövare? På vilket sätt och av vem?
- Behövs specifika kunskaper och krävs det utbildning för att utföra åtgärden?
- Eventuella risker som ett felaktigt utförande skulle kunna få för patienten?
- Är uppföljning inplanerat och vem är ansvarig för uppföljning av egenvård?

I bedömningen av egenvård ska det framgå

- vilken åtgärd som har bedömts som egenvård, och vilken tidsåtgång som krävs för utförande;
- om patienten själv eller med hjälp av någon annan ska utföra egenvården;
- hur information och instruktioner till dem som ska utföra den egenvården ska ges;
- kontaktvägar mellan ansvarig behandlande hälso- och sjukvårdsenhet och utförande enhet;
- vilka åtgärder som ska vidtas och vem som ska kontaktas, om patienten har drabbats av eller har utsatts för risk att drabbas av skada eller sjukdom i samband med egenvården;
- vilka åtgärder som ska vidtas och vem som ska kontaktas, om patientens situation förändras,
- hur och när bedömningen av egenvården ska följas upp och vem som ansvarar för uppföljning.

Patient/företrädare/vårdnadshavare och den som ger stöd i egenvård ska

- informeras om vad egenvårdsbeslutet innebär, se bilaga 3.7 Patientinformation (fotnot)
- informeras om att den behandlingen som patienten utför själv eller med hjälp av annan person, inte räknas som hälso- och sjukvård och därmed inte omfattas av hälso- och sjukvårdslagen
- få en kopia av egenvårdsbedömning och planering.
- få nödvändiga instruktioner och vid behov utbildning för att kunna utföra/ger stöd i egenvård
- känna sig förtrogen med ordinationen och behandlingen och kan utföra åtgärden tryggt och patientsäkert

Den eller de personer som får ansvar för att utföra ordinationen får inte överlåta utförandet till någon annan. Ska någon annan utföra ordinationen måste beslutet omprövas.